

Workshop: Stop smitten - før smitten stopper kalvene

Workshop klædte producenter på til at være på forkant med kalvenes sundhed via teori og praksis. Workshoppen gentages i 2014.

- Af Terese Jarltoft, DLBR slagtekalve

I forbindelse med Videncentret for Landbrugs projekt "Sunderne slagtekalve - lavere antibiotikaforbrug" har slagtekalveproducenter samt medarbejdere deltaget i workshoppen "Stop smitten... før smitten stopper dine kalve". Workshoppen løb af stablen den 3., 4. og 16. december 2013 i henholdsvis Videbæk, Mariager og Vojens.

På forkant med sundhed og produktion

Formålet med workshoppen har været, at give slagtekalveproducenter og medarbejdere de redskaber og den viden der skal til, for at forebygge sygdomme, opdage de tidligste sygdomstegn samt til at opnå både bedre kalvesundhed

samt behandlingsresultater. På Workshoppen har slagtekalverådgiver Terese Jarltoft samt chefdyrlæge Kenneth Krogh, delt ud af deres viden om, hvordan I som slagtekalveproducenter kan være på forkant med sundhed og produktion. Dyrlæge Line Fruergaard-Roed gav deltagerne et indblik i, hvordan bakterier og vira agerer, samt hvordan de bedst og mest effektivt forebygges og bekæmpes i slagtekalveproduktionen.

Sundhedsscreening af kalve

Sidste halvdel af workshoppen omfattede en praktisk session, ledet af dyrlæge Katja Hornbæk Mikkelsen og slagtekalveproducent Rasmus Alstrup. Deltagerne lærte blandt andet, at screene kalve med det formål, at diagnosticere luftvejslidelser så tidligt som muligt. Ved rettidig fokus og behandling opnås flg.:

- Bedre effekt af behandling og dermed hurtigere restituerende af den syge kalv

- Færre døde kalve
- Færre kronisk syge kalve
- Sænkning af smittepres og derved flere raske kalve på sigt
- Lavere medicinforbrug

Rasmus Alstrup har benyttet denne screeningsmetode siden maj 2014, og har allerede opnået gode resultater. Medicinforbrug samt kalvedødeligheden er faldet, mens produktionsresultaterne er stigende. Endvidere har Rasmus erfaret, at de kalve der dør, nu dør tidligere og altså ved lavere afgangsvægt, hvilket også har betydning for både management og økonomi.

På grund af den store efterspørgsel, vil der blive udbudt flere workshops i år 2014. Hvis du er interesseret, er du derfor velkommen til at kontakte Susanne Bach Frandsen, sbf@vfl.dk, tlf: 87405251.

Pas på kuldestress

Ekstra mælk og mere strøelse forebygger kuldestress hos kalvene.

- Terese Jarltoft, DLBR slagtekalve

Når temperaturen i kalvenes nærmiljø bliver så lav, at kalvene ikke kan opretholde den normale tilvækst uden ekstra tilførsel af energi, udvikles kuldestress. Ved kuldestress reagerer kroppen ved at bruge mere energi til at holde varmen med – kalven øger simpelthen sin energiomsætning og vil derfor kræve en højere daglig tilførsel af energi. Kalvenes termoneutrale zone er 15 – 25 °C. Det vil sige, at kalvene her ikke skal bruge ekstra energi på at opretholde deres rette kropstemperatur. Kalve på 0-3 uger kræver mere energi, når temperaturen kommer under de 15 grader °C, mens ældre kalve først kræver mere energi, når temperaturen kom-

mer under 5 grader °C. Når kalvene lider under kuldestress, forringes tilvæksten, og risikoen for lungebetændelse og diarre øges, fordi kalven mister modstandskraft. Får en kalv bare lidt diarre, kan den dø meget hurtigt, da den simpelthen fryser ihjel. Kalvene bliver generelt mindre aktive og vil ligge og putte sig i halmen. Vær opmærksom på, at våd pels og/eller megen blæst, kan få det til at føles koldere.

Forebyg kuldestress

Falder temperaturen til frysepunktet, anbefales det at tildele 1 liter ekstra mælk pr. kalv pr. dag. Generelt kan man sige, at for hver 5 °C temperaturen er under 10 °C, så skal mælkemængden øges med 0,5 liter per dag. Kalve skal som minimum have 750 gram mælkepulver pr. kalv per dag, men kan sagtens tåle 800-900 g mælkepul-

ver pr. kalv pr. dag i vinterperioden. For at undgå diarre ved varierende mængder mælk, kan det være en fordel konsekvent, at tildele ekstra mælk i vinterperioden.

Det er endvidere vigtigt at sikre, at kalvene har tilstrækkeligt med strøelse, så de kan putte sig i halmen og dermed holde varmen. Der skal være nok strøelse til, at benene ikke er synlige når kalven ligger ned (se figur 3 herover). Kalvene skal ydermere ligge på et fuldstændigt tørt leje. Figur 1 og 2 viser eksempler på kalve, der er strøet for dårligt. Flere kalveproducenter benytter kalvedækkener, der hjælper kalven med at holde varmen. Brug kalvedækkener til de mindste og svageste kalve. Et kalvedækket kan købes for nogle få hundrede kroner og kan genbruges.

Figur 1. Score 1. Ben er fuldstændigt synlige

Figur 2. Score 2 Ben er delvist synlige

Figur 3. Score 3 Ben er generelt ikke synlige når kalven ligger ned